

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy sześciennej prócz niedziel i świąt.

Table with subscription rates for Kraków, Austria-Hungary, and other regions. Columns include location, number of copies, and price.

Przebieg i ogłoszenia (inseraty) uprawa się nadzysłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. post. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr. 41, dla rozmów zamiejscowych 1573. — Reklamów nadzysłać do Redakcji nie zwraza.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Biurze dzienników S. Sokolowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Pielna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Przebieg przyjmują:

Zamiejscow: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscow: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafik w Bynku. — Agencja J. Hopyasa i A. Salomowoj, ul. Szepeńska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Bukienicach.

Zamiejscow: Administracja i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokolowski, ulica Jagiellońska 8. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnobrodzie M. Rockach. — W Wiedniu: He. — W Krakowie: (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukas Nachf. — W. Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie, Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — K. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymburdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Matuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 4.

Głoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (point) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Stosy publicznie po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załącznik do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkulara, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Opozycja Rusinów w Radzie państwa.

(Telefonem).

Wiedeń, 5 czerwca.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby pos. Budzynowski podnosi w dalszym ciągu swej mowy, że jeżeli Rada państwa uchwaliby teraz reformę finansową, to Wydział krajowy otrzyma wiele pieniędzy i wtenczas reforma wyborcza sejmowa dla konserwatystów nie będzie tak rzeczą nagłą i będą ją przewlekali. Rusini mogą porzucić opozycję wobec planu finansowego dopiero po uchwaleniu reformy wyborczej. Rusini muszą być przeciwni też planowi finansowemu, jak długo w radzie zasiada wróg, minister skarbu Zaleski. Dalej żalił się na popieranie ruchu moskalfilskiego przez wielką własność polską w Galicji i na polonizowanie Rusinów.

O godz. 3 prosił o pozwolenie przerwania mowy do dnia następnego. Przew. Romańczuk zgodził się, poczem kontynuowano dyskusję nad wnioskiem nagłym pos. Fresla. Przemawiał pos. Schiegl, poczem obrady przerwano.

Na wniosek przew. Romańczuka następnego posiedzenie odbędzie się dzisiaj.

Izba odrzuciła odmienną propozycję pos. F. Lisia, aby dziś nie było posiedzenia Izby ze względu na ruskie święto.

Wiedeń, 5 czerwca.

Rusini rozpoczęli wczoraj taktykę obstrukcyjną przeciw planowi finansowemu. Całe posiedzenie wczorajsze wypełnione było mową posła ukraińskiego Budzynowskiego, który po 4 godzinach przestał mówić. Budzynowski skorzystał ze sposobności, że przewodniczącym był wiceprezydent Romańczuk, poprosił go o pozwolenie przerwania mowy i dokończenia jej dzisiaj, na co Romańczuk się zgodził. Jak jednak słychać, Budzynowski będzie dzisiaj mówił krótko, poczem zabierze głos drugi mówca ruski poseł Holubowicz, jako referent mniejszości.

Ponadto także agrarysze czeszy i czescy radykali chcą brać udział w obstrukcji ruskiej. Pierwszy z rzędu mówca czeski, agrarysz Wysskowski zamierza wypowiedzieć mowę obstrukcyjną.

Pertraktacje z Rusinami.

Podczas mowy Budzynowskiego odbywały się w kuloarach pertraktacje z Rusinami celem skłonięcia ich do zaniechania obstrukcji. W rokowaniach tych brał udział prezydent Sylwester i prezes Leo. Dotąd jednak porozumienia nie osiągnięto.

Równocześnie posłowie miejscy różnych stronnictw podjęli pertraktacje celem osiągnięcia inunctim między małym planem finansowym a reformą podatku domowo-czynszowego, tak jak posłowie więcej uzyskali takie inunctim co do podatku domowo-klasowego. Z tego powodu posłowie miejscy udaremniłi wczorajse posiedzenie komisji podatkowej, na którego porządku dziennym stała ustawa o podatku domowo-klasowym. Przewodniczącym tej komisji jest poseł Kost Lewicki, który zwał na dzisiaj ponownie posiedzenie komisji podatkowej, grożąc utratą mandatów tym posłom, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia się nie zjawiają na tem posiedzeniu.

Z komisji.

Wiedeń. Komisja budżetowa ukończyła obrady nad zamknięciem rachunków do roku 1911 i rozpoczęła dyskusję zrazem generalną i szczegółową przed wotum budżetowym.

Wiedeń. W komisji budżetowej przemawiali posłowie: Kraft, Tomsik i Diamand. Poseł Diamand wystąpił przedewszystkiem przeciwko twierdzeniu posła Vrstovska, jakoby austriacy ministrowie skarbu, narodowości polskiej rujnowali Austryę, aby przywrócić niezawisłość Polski. Ministrowie polscy po większej części nie są mężami zaufania parlamentu lub ludu lecz mężami zaufania korony.

Mówca omawiał powołanie dr. Korytowskiego na namiestnika Galicji, co nastąpiło wbrew woli reprezentacji parlamentarnej ludu polskiego. Mówca uznaje odwagę i niezłomną wolę byłego namiestnika dr. Bobrzyńskiego w sprawie przywrócenia pokoju narodowościowego w Galicji i czyni odpowiedzialnym za rozbieganie polsko-ruskiej polityki ministra skarbu Zaleskiego, i posła Abrahamowicza.

Następnie omawiał budżet. Wytyka przedewszystkiem niedostateczny ruch kolonijowy, dalej oznaczył politykę stanu średniego stronnictw mieszczańskich jako błędną. Następnie omawiał obszerne stosunki w przemyśle naftowym, przy czem żalił się, że rząd utrzymuje wysokie ceny które wyłącznie wychodzą na korzyść zagranicznych spekulantów. Domaga się od rządu wyjaśnień, celów, do jakich rząd zamysła dążyć w przyszłej polityce gospodarczej. Rozprawa parlamentu z rządem o drogach przyszłej polityki gospodarczej i handlowej będzie tworzyła najważniejsze praktyczne zadanie parlamentu. Następnie czyni stronnictwom mieszczańskim zarzut, że prowadzą zamiast polityki obywatelskiej politykę dworską i reprezentują interes feudalne. Stronnictwa mieszczańskie powinny się raz zdobyć na ujęcie kierownictwa państwa w swe ręce. Jeżeli się uda stworzyć w Austrii wielkie stronnictwo mieszczańskie, to wtenczas Austrija będzie przyszłość przed sobą. Dalej dyskusję odroczone do dziś na godzinę 9 i pół przed południem.

Wiedeń, 5 czerwca.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji parlamentarnej Koła, któremu przewodniczył prezes dr. Leo, wydelegowano jako mówców do dyskusji generalnej nad planem finansowym posła Abrahamowicza, Grossa i Wróbla.

Zajmowano się następnie projektem ustawy emigracyjnej, aby ustawa ta zawierała zarówno przepisy, odnoszące się do emigrantów zamorskich, jak i do emigrantów sezonowych.

Wiedeń. Komisja prawnicza obradowała dalej nad ustawą adwokacką i nad zniesieniem postanowień co do przywileju dopuszczania radców sądowych do adwokatury.

Wiedeń. Komisja regulaminowa wybrała wczoraj w miejsce posła Germana jednomyślnie przewodniczącym pos. Rosnera.

Wiedeń. Komisja rolnicza po dłuższej dyskusji przyjęła do wiadomości sprawozdanie o użyciu funduszy na podniesienie chodowli bydła w latach 1910 i 1911.

Wiedeń. Komisja prasowa załatwiła §§ 7 do 12 ustawy prasowej, odrzucając wniosek pos. Hummera. Następnie obradowano nad grupą §§ 13 do 24. Głosowanie odbędzie się dzisiaj.

Wiedeń. W subkomitecie dla kwestyi służby pocztowej komisji dla spraw urzędniczych, przedstawiciele rządu zdali sprawozdanie o obecnym stanie kwestyi regulacji plac oficyantów i oficyantek pocztowych. Postanowiono, by na następnym posiedzeniu dnia 10 b. m. rząd dał ostateczne wyjaśnienia co do planowanej regulacji plac oficyantów i oficyantek pocztowych.

Trudności w komisji budżetowej.

Wiedeń, 5 czerwca.

Komisja budżetowa rozpoczęła wczoraj obrady nad planem budżetowym. Okazuje się jednak, że i te narady nie pójdą tak łatwo i że w czasie dyskusji wyłonią się różne trudności polityczne. I tak np. pojawił się już wniosek socjalisty czeskiego Tomsika o wstawienie do wotum budżetowego 17 milionów koron na polepszenie bytu kolejarzy. Rząd przeciw temu wnioskowi już w poprzedniej sesji się oświadczył, zaznaczając, że w razie przyjęcia tego wniosku ustawa nie będzie mogła być przedłożona do sankcji.

Słychać też, że socjaliści mają zamiar zgłosić wniosek, aby bez względu na plan finansowy wstawiono do wotum budżetowego odpowiednią kwotę na pokrycie kosztów pragmatyki służbowej. — Wniosek ten wprawdoby w wielki kłopot posłów, zwłaszcza miejskich stronnictw rządowych, którzy przez głosowanie przeciw temu wnioskowi naraziliby się na zarzuty ze strony urzędników.

W Związku niemiecko-narodowym i w innych grupach poselskich toczyła się wczoraj żywa dyskusja nad tym zapowiedzianym wnioskiem. Dotąd jednak wiadomo, jak posłowie miejscy ze stronnictw rządowych zachowają się wobec tego wniosku, którego przyjęcie w komisji budżetowej jest możliwe. Przez to jednak wotum budżetowe prawdopodobnie nie uzyskałoby sankcji.

Przypuszczają, że rząd odroczyliby w takim razie Izbę posłów, a wydałoby wotum paragrafu 14-go.

Stosunki w parlamencie są więc bardzo niepewne i napięte.

Atak na polskich ministrów skarbu.

Grac. „Grazer Volksblatt“ donosi z Wiednia: Na onegdajszym posiedzeniu komisji budżetowej poseł słowieński Verstovsek ostro zaatakował ministra skarbu Zaleskiego i twierdził nawet, że wszyscy polscy ministrowie skarbu, począwszy od Dunajewskiego aż do obecnego ministra Zaleskiego, rujnowali Austryę.

Prezes klubu słowieńskiego dr. Sustersicz zjawił się wczoraj u prezesa Koła polskiego dra Lea i ministra skarbu Zaleskiego i wyraził ubolewanie z powodu tego wystąpienia Verstovska.

O wspólny klub czeski.

Wiedeń, 5 czerwca.

Wczoraj odbyła się kilkunastogodzinna narada przywódów klubów czeskich w sprawie utworzenia jednolitego klubu czeskiego. Uchwały żadnej nie powzięto. Radykali czescy oświadczyli, że nigdy nie zgodzą się na inną politykę, jak opozycyjną.

Wybory do Sejmu pruskiego.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Berlin, 5 czerwca.

Z Polaków wybrani zostali do Sejmu pruskiego w W. Ks. Poznańskim: 1) W okręgu odolanowsko-ostrowsko-ostreszewsko-rypińskim: dr. Ludwik Mizerski, dr. Felicyan Nięgolewski. 2) W okręgu średnio-wrzesińsko-średzkim — Włodzimierz Trąpczyński, Wojciech Koranyi, dr. Z. Zakrzewski. 3) W okręgu kościańsko-śmigiełsko-grodzińskowotomyskim — Franciszek Morawski, ks. Styczyński. 4) W okręgu pleszewsko-jarocińsko-krotoszyńsko-koźmińskim — Jan Sas Jaworski, dr. Zygmunt Seyda.

W Prusiech zachodnich: 1) W okręgu lubańskim dr. Lamparski. 2) W okręgu weihrowsko-pucko-kartuzkim ks. Łosiński, ks. Witkowski.

Poznań, 5 czerwca.

Przy wyborach z miasta Poznań otrzymał

kandydat Polaków mecenas Chrzanowski 217 głosów, kandydat niemiecki Kindler 354. Wybrany Kindler.

Echa afery Redla.

(Tel. „Nowej Reformy“.)

Wiedeń, 5 czerwca.

Sledztwo w sprawie Redla uważają za ukończone. Jako charakterystyczny szczegół podnoszą dzisiaj, że Redl nabył przed kilku laty posiadłość ziemską pod Wiedniem, którą następnie odstąpił swojemu słuźaczemu. Majątek ten był jednak zapisany na nazwisko Redla. Aby upozorować brak gotówki, zaciągnął Redl w roku ubiegłym na hipotekę tego majątku pożyczkę 2000 K.

Wiedeń, 5 czerwca.

Rozpowszechnione w prasie wiadomości, że cesarsko-rosyjski konsul w Pradze Zukowski zawiąkany był w aferę szpiegowską Redla są, jak możemy stwierdzić na podstawie autentycznych informacji, pozbawione wszelkiej podstawy.

Praga. „Bohemia“ ogłasza rozmowę z tutejszym konsulem rosyjskim Zukowskim, który odiera zarzut współdziałania z Redlem i twierdzi, że go nie znał. Wniósł on już zażalenie o namiestnika ks. Thuna i przez ambasadora rosyjskiego w Wiedniu u ministra Berchtolda z powodu ataków prasy.

Skandaliczne zajścia w parlamencie węgierskim.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Budapeszt, 5 czerwca.

Manifest Justha.

Prezydent Tisza zjawił się o godz. 9 rano w towarzystwie żony w parlamencie. O godz. 9:30 posłowie opozycyjni, przeważnie członkowie partji Justha, weszli do sali posiedzeń, gdzie Justh odczytał proklamację do narodu węgierskiego.

Manifest daje historyczny przegląd wypadków od dnia, w którym Tisza ogłosił reformę wojskową za przyjęcia. Większość — powiada manifest dalej — została utworzona tylko dla podkopania żądań narodowych Węgier. Pod ochroną bagietów opozycja została z sali wyrzucona.

Podobnego wypadku nie było w żadnym innym parlamencie.

Parlament kadłubowy uchwalił potem także reformę wyborczą, wykluczając miliony wyborców od udziału w wyborach.

Prezydentowi ministrów udowodniono, że nadużył swojej władzy i nadwyręził cześć narodu, a nadto zgrzeszył przeciw zaufaniu króla. Manifest podnosi niezawisłość sędziów węgierskich i powiada, że po wyroku na Lukacsa upaść musi cała partja i system. Opozycja wyraża nadzieję, że król tych rządów dalej tolerować nie będzie. Domaga się zniesienia wszystkich ustaw, które uchwalono pod dyktando Tiszy.

Po odczytaniu tego manifestu zjawiło się na sali kilku członków partji pracy, a o godzinie 10:20 zjawiła się większość. Opozycja zachowywała się jeszcze spokojnie, dopiero gdy zjawił się Lukacs, zaczęła wołać „Precz złodziej! — Odkrzyknom nie było końca, a zwiększył się gdy Tisza chciał otworzyć posiedzenie. Wołano: „Zajdak! złodziej! a do Tiszy: „Złodziej, co się stało z solą?“

Gdy Tisza wezwał posłów, by się zachowywali przyzwoicie, wołano: „Mów lepiej o soli, a nie o przyzwoitości“. Ciagle było słychać wyraz: „sól, soli“.

Wreszcie przyszło dostarcia ze strażą parlamentarną. Kapitan Gerek zranił w głowę posła Hederwaryego (nie Fejervaryego) który zawał na niego: „Precz łajdak!“

Opozycja wołała: „Worderstwo“. Hederwary upadł na ziemię, okazało się jednak, że rana była tylko lekka.

Długi czas opozycja nie chciała opuścić sali. Justh wołał: „Niech straż parlamentarna urządzi tu rzek!“

Także w kuloarach przyszło do burzliwych scen między Tiszą a opozycją.

Budapeszt, 5 czerwca.

Po opuszczeniu sali obrad przez opozycję dalsza część posiedzenia przeszła spokojnie. Prezydent ministrów Lukacs zawiadomił o dymisji gabinetu. Izba odrzuciła się następnie do dnia 11 b. m.

Budapeszt, 5 czerwca.

Obawy, że wieczorem przyjdzie do demonstracji, nie ziściły się.

Lukacs o swem ustąpieniu.

Budapeszt, 5 czerwca.

Prezydent ministrów Lukacs wyraził się jak następuje o powodach dymisji wobec jednego z redaktorów dziennika „Esti Ujsag“: Bezpośrednim powodem mojej dymisji nie jest wyrok sędziowski. Wyrok sędziowski, który rozstrzyga kwestję polityczną, nie może mieć takiego wpływu na stanowisko polityczne rządu.

Ustępuję, gdyż poprostu nerwy moje wypowiadają służbę. I ja jestem tylko człowiekiem i nie mogę już dłużej znieść zaaranżowanej przeciw mojej osobie nagonki.

Ustępuję głównie dlatego, ponieważ pragnę

przysłużyć się pokojowi parlamentu memu, przez powrót normalnych stosunków. Spodziewam się, że z mojem ustąpieniem powróci dawno upragniony pokój. Dalej zapowiedział Lukacs, że prawdopodobnie jeszcze w ciągu popołudnia wyjedzie do Wiednia.

Sprawozdanie kapitała Goera.

Budapeszt, 5 czerwca.

Kapitan straży parlamentarnej Goere, który podczas wczorajszego posiedzenia zaatakował posła opozycyjnego Hederwaryego, złożył prezydentowi ministrów Lukacsovi następujące sprawozdanie:

Gdy na czele straży parlamentarnej stanąłem w środku sali, słyszałem, że posłowie opozycyjni bez przerywy wołali „Piń!“

Wzrok mój padł na posła wysokiego wzrostu, jak się obecnie dowiaduję, posła Hederwaryego. Poseł ów krzychał najbardziej. — Przystąpiwszy do niego, zauważyłem ruch, jak gdyby poseł chciał wyciągnąć z kieszeni rewolwer.

Rzecz to zresztą uboczna. Faktem jest, że jako żołnierz nie mogę ścierpieć obrazy. Zauważywszy wspomniany ruch, dobyłem szabli i ciąłem dwa razy. Gdy zauważyłem, że poseł przestał krzychać, wstrzymałem atak“.

Prezydent ministrów przyjął to sprawozdanie do wiadomości.

W kuloarach parlamentu obiega pogłoska, że niedawno temu przyszło do zajścia między kapitanem Goere a posłem Rathem, oraz że wzburzenie kapitała miało właśnie przyczynę w tem zajściu.

Przesilenie gabinetowe.

Wiedeń, 5 czerwca.

Prezydent ministrów Lukacs dopiero dzisiaj przybędzie do Wiednia i prawdopodobnie dopiero w piątek będzie na posłuchaniu u cesarza. Także prezydent Sejmu, Tisza, powołany został do cesarza. Czy otrzyma on misję utworzenia gabinetu, jest bardzo wątpliwem, ponieważ poważne koła polityczne są przeciw niemu, obawiając się jeszcze większego zaostrzenia stosunków politycznych na Węgrzech, w razie utworzenia gabinetu przez Tiszę.

Także prezydent Izby magnatów i inni politycy węgierscy będą powołani do Wiednia. Bar. Hazay odbył wczoraj długą konferencję z ministrem Berchtoldem w sprawie przesilenia węgierskiego. Utrzymuje się też niepotwierdzona jednak dotąd wersja o powierzeniu misji utworzenia gabinetu Wekerlemu.

Prasa o zajściach.

Budapeszt, 5 czerwca.

Dzienniki podnoszą, że wczorajsze skandaliczne zajścia w Sejmie węgierskim przypadły właśnie w rocznicę pierwszych skandałów z okazji gwałtownego pokonania obstrukcji przez Tiszę.

Wczoraj po raz pierwszy też debutowała straż parlamentarna. Gdy straż parlamentarna zjawiła się w sali posiedzeń, poseł Husar zawał: „Gwardya Redla! Po aferze Redla jeszcze tego nam brakuje!“ — Poseł Dezsyderusz Polonyi wznosi ironiczny okrzyk: „Niech żyje armia!“

O starciu między kapitanem gwardji Goere a posłem Hederwaryem kazal Tisza spisać protokół i odesłać do władzy wojskowej, której kapitan podlega.

Do kancelarii gabinetowej cesarza wysłano obszerne sprawozdanie.

Budapeszt. Prezydent ministrów Lukacs wyjechał wczoraj o godzinie 5 po południu do Wiednia.

Miedzynarodowa komisja finansowa.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Paryż, 5 czerwca.

Minister spraw zagranicznych Pichon otworzył wczoraj miedzynarodową komisję finansową. — Powiła serdecznie delegatów imieniem rządu republiki, podnosząc radość, że republika może udzielić gościnę delegatom. Następnie wskazał na cel konferencji: uporządkowanie stosunków gospodarczych, tak ważnych w obecnym życiu, i pogodzenie interesów gospodarczych Turcji, państw bałkańskich, jakoteż tych państw, które są na Bałkanie interesowane.

W odpowiedzi delegat niemiecki hr. Lancken podziękował imieniem delegatów za powitanie i zaproponował ministrowi Pichona na prezydenta honorowego, a pierwszego delegata francuskiego Marguery na prezydenta konferencji.

Po pierwszym posiedzeniu Pichon wydał na cześć delegatów obiad na 75 nakryć.

Spór serbsko-bułgarski.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Sofia, 5 czerwca.

Jak słychać, pierwsze spotkanie premierów państw bałkańskich ma nastąpić w piątek w Salonice. Ostateczna uchwała zapadnie na Radzie ministrów, która odbędzie posiedzenie po powrocie Danewa. Obiega pogłoska, że na stanowisko bułgarskiego premiera powołany będzie Danew lub Malinow.

Kolonja, 5 czerwca.

„Koela. Ztg“ donosi z Zemunia: W Serbii, czynią w dalszym ciągu przygotowania do woj-

jenne. Wojska koncentrują się w Pirocie. Skopje zostało ufortyfikowane.

Belgrad, 5 czerwca.

Dzienniki donoszą, że w starciach między Serbami a Bułgarami nad rzeką Wardar zginęło 80 Serbów.

Porozumienie grecko-bułgarskie.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Ateny, 5 czerwca.

Ag. ateńska donosi: Urzędowo podają do wiadomości, że między rządem greckim a bułgarskim wskutek przeprowadzonych przez pułkownika Dusanisa ze strony greckiej a generała Iwanowa ze strony bułgarskiej rokowań, osiągnięto porozumienie. W podpisany już protokole została ustanowiona linia neutralna między obu armiami. Linia ta jednakże nie odnosi się zupełnie do ostatecznego ustalenia granicy bułgarsko-greckiej.

Likwidacja sporu rumuńsko-bułgarskiego.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Bukareszt, 5 czerwca.

Rząd rumuński zamianował w myśl traktatu petersburskiego trzy komisje. Pierwsza zajmie się ustaleniem nowej granicy; druga wytyczy pas neutralny na ziemi bułgarskiej, którego nie będzie mogła Bułgaria fortyfikować; trzecia przeprowadzi wykupno nieruchomości tych mieszkańców Sylistrii, którzy zechcą opuścić miasto.

Według postanowienia protokołu petersburskiego, dwie pierwsze komisje mają się uporać ze swem zadaniem do dnia 26 lipca starego stylu, trzecia do 26 października st. st.

Podjęcie stosunków dyplomatycznych

(Telegr. „N. Reformy“.)

Konstantyupol, 5 czerwca.

W przeciwieństwie do wiadomości, rozszerzanych w pierwszych dniach po podpisaniu preliminarzy pokojowych oświadcza obecnie w kołach oficjalnych Porty, że podjęcie stosunków dyplomatycznych z Bułgarią i innymi państwami bałkańskimi w razie, jeżeli te podpiszą protokół dodatkowy, nie nastąpi natychmiast, lecz dopiero po podpisaniu definitywnego traktatu pokojowego.

Telegramy

z dnia 5 czerwca.

Ostrow (gub. jarosławska), Rodzina carska przybyła tu wczoraj przed południem.

Posłuchania u cesarza.

Wiedeń. Wczoraj następcą tronu i minister wojny byli na posłuchaniu u cesarza, które trwało przeszło dwie godziny.

Regent bawarski w Wiedniu.

Wiedeń. W Schoenbrunnie odbył się wczoraj wieczorem obiad galowy na cześć ks. bawarskiego Ludwika.

Jablensz posła Stapińskiego.

Wiedeń. Dzisiaj obchodzi poseł Stapiński 25 rocznicę swojej pracy publicznej. Tuż po maturze w roku 1888 dnia 5 czerwca przemawiał po raz pierwszy na zgromadzeniu ludowym i odtąd brał już wybitny udział w ruchu ludowym i doprowadził polską partję ludową do tego stanowiska, na jakim się obecnie znajduje

Przyszłość Hannoveru.

Berlin. „Nordd. Allg. Ztg.“ odpiera pogłoskę, jakoby zaślubiny ks. Wiktoryi Ludwika miały mieć wpływ na przyszłość prowincji hanowerskiej. Hannover — pisze — jest i pozostanie częścią składową państwa pruskiego, żadna nie zajdzie tu zmiana i także ks. Ernest August, ani ojciec jego nie pragną, aby związane obecnie małżeństwo było podstawą do usłowań przywrócenia Królestwa hannowerskiego, lub też tylko zmiany granic Prus na rzecz Brunszwiku.

Składki na armię niemiecką.

Berlin. „Nordd. Allg. Ztg.“ podaje, że z 25 branych składek dobrowolnych na cele wojskowe dotąd wpłynęło 388.565 marek.

Samobójstwo rotmistrza żandarmerji.

Budżet Krakowa.

II.

Projekt budżetu omawia dalej szczegółowo najważniejsze działy zarządu miejskiego. Na pierwszym miejscu postawiono elektryczność, której rozwój, przewidziany w budżecie zeszłorocznym, przeszedł najbardziej optymistycznie zaprzetywania. Fakt ten podniesiono zresztą niedawno, przy sposobności uchwały Rady miejskiej nad sprawą powiększenia sprawności elektryczności. Dochód z elektryczności na rok 1913 preliminowano na 293.004 K.

Budżet gazowni miejskiej opiera się na przyroście konsumpcji gazu o 6-77 proc. Uwzględnia on spodziewane podrożenie węgla od 1 kwietnia i częściowo, o ile to w chwili układania budżetu można było przewidzieć — także i podrożenie oleju białego do karburyzowania gazu wodnego. Skutkiem podrożenia materiałów surowych i podwyższenia zarobków robotnikom, musiła uciepić rentowność gazowni miejskiej mimo korzystnych koniunktur zbytu tak gazu, jak produktów ubocznych, t. j. koksu, smoły i amoniaku, które gazownia sprzedaje po stosunkowo wysokich cenach. Następnym tego było, że dochody z gazowni, które w poprzednich latach wykazywały stały wzrost i rozwój z czego budżet miejski korzystał, wystawione zostały do budżetu na rok 1913 w cenie co najmniej tylko wyższej, niż w roku 1912. — Kasa miejska ma za rok 1913 otrzymać z gazowni tytułem dochodu 295.961 K i tytułem zwrotu zysku na gazie dla gminy dostarczonego 27.815 K, tytułem zwrotu zysku na urządzeniach 20.564 K, razem 344.340 K, czyli 1927 proc. dochodów, a nadto ma gazownia miejska zapłacić gminie 69.000 K tytułem odszkodowania za bruki szosy i asfalty nad rurami gazowymi, uszkodzone skutkiem rewizji sieci rur gazowych, oraz 18.044 K tytułem udziału w zarządzie centralnym. Poza to pokrywa gazownia wszelkie swoje koszty, raty i odsetki od pożyczek i amortyzuje prawidłowo swoje urządzenia.

Komisyja gazowo-energetyczna uwzględniając z jednej strony tę okoliczność, że dotychczasowa gazownia może co najwyżej pokryć jeszcze tylko zapotrzebowanie r. 1913, gdyż sprawność jej dochodzi najwyżej 7.000.000 m³ gazu rocznie, z drugiej strony zaś, uznając, że zaciągnięcie pożyczki inwestycyjnej na budowę nowej gazowni na możliwych warunkach jest obecnie prawie wykluczone, uchwała zarządek koniecznej potrzeby na razie w ten sposób, że na obszarze starej gazowni ma się postawić prowizoryczną, małą piecownię i potrzebne urządzenia kosztem około 200.000 K, tak aby pokryć zapotrzebowanie 3-4 lat to jest do czasu, gdy będzie można zaciągnąć na korzystnych warunkach pożyczkę inwestycyjną na budowę nowej gazowni.

Co do wodociągu — preliminarz przewidywał znaczne podwyższenie wydatków zwyczajnych, bo o 154.384 K w porównaniu z rokiem ubiegłym. Spowodowane to zostało projektem rozszerzenia sieci rur na Podgórze, uzupełnienia rurociągów w gminach podmiejskich i wykonania wodociągu do Kobierzyna. Co do wydatków nadzwyczajnych — wydatki wyniosły o 1.157.555 koron z powodu inwestycji: dokończenie ujęcia wodociągowego na Bielanych; budowa rurociągu i zbiornika na Podgórze; rurociągu i wieży wodnej w Kobierzynie; budowa sieci wodnej w Ludwinowie i Płaszowie; budowa części ujęcia prawobrzeżnego i tunelu pod Wisłą. Z powyższych robót znajdują się w toku: sieć w Podgórzu i Ludwinowie, budowa tunelu pod Wisłą na Bielanych.

Reforma akcyzy spowodowała znaczne obniżenie w dochodach już w r. 1912, na rok zaś bieżący trzeba było bardzo ostrożnie preliminować (na 1.988.922 K w dochodach zwy-

czajnych, w nadzwyczajnych zaś 150.000 koron).

Skoro zarząd miasta spostrzegł, że przewidywania co do znacznego spadku dochodów z taryfowego podatku spożywczego się sprawdzają, że rząd za wysoko obliczył dochód z tego podatku po jego reformie i na tej podstawie czynsz dzierżawny wymierzył, interweniował natychmiast u rządu o zmniejszenie czynszu. Zabiegi te dały pomyślny rezultat. Ministerstwo skarbu obliczony na pierwsze trzecielecie czynsz dzierżawny w kwocie 450.000 koron rocznie zmniejszy do 350.000 koron, czyli o 100.000 koron rocznie.

Dochód z myta preliminuje się na r. 1913 w kwocie 305.000 koron, t. j. wyższy o 35.000 koron w porównaniu z dochodem roku zeszłego, z powodu, że od dnia otwarcia nowego dworca towarowego zaprowadza się pobór myta z dworca tego do miasta.

Z miejskiej targowicy na bydło projektuje komisya, mimo ciężkiego położenia finansowego, który niekorzystnie wpływa na tak drogi dziś artykuł spożywczy, jak mięso, mimo wielkiej drożyzny bydła, spowodowanej brakiem materiału rzeźnego, 67.401 koron, czyli w porównaniu z preliminarem na rok 1912 kwotę o 1101 koron wyższą.

Dochód z rzeźni preliminowany jest o koron 57.355 wyżej, niż w roku ubiegłym.

Dział budżetu o regulacji miasta wykazuje w zestawieniu za rok 1912 projektów 80.

Sieć kanałów znajduje się w dalszym ciągu w konstrukcji. Roboty są częściowe w toku, częścią w projekcie. Na najpilniejsze roboty kanalizacyjne na rok 1912 przeznaczono z pożyczki inwestycyjnej 400.000 koron.

W dzielnicach przyłączonych budowa kanalizacji napotyka na trudności z powodu braku kanałów zbiorowych, choć jest nadzieja, że rząd ostatecznie w roku 1913 przystąpi do budowy kolektora i przyjdzie gminie m. Krakowa w pomoc wydatną subwencją na pokrycie kosztów dalszego zaklepienia starej Rudawy, które to roboty obliczone są na kwotę około 500.000 koron.

Zbudowany kolektor lewobrzeżny na przestrzemi kanalizowanej Wisły i Grzegorzki-Piaski-Dąbie nie może być czynnym przed wykonaniem środkowej części między ulicą Piekarską a komorą nr. 2 przy ulicy Zwierzynieckiej, które to roboty mają być w roku 1913 z publicznej licytacji w przedsiębiorstwo oddane.

Granta pofortyfikacyjne między ulicą Zwierzyniecką a Smoleńską i między ulicą Krowderską a Długą zostały już skanalizowane, a zbudowaną część kanału poza znieść się mającą koleją obwodową między ulicą Wolską a Krowderską rozwiąże ostatecznie sprawa zniesienia Młynówki królewskiej.

Ze szkół nowych wspomina preliminarz wybudowanie w roku 1912: szkoły na Szlaku (koszt 400.000 koron), w Dębniakach (koszt 190.000 koron), w Półwsiu (190.000 kor.). Budżet wspomina następnie o pracy w dziale drogowym w miejskiej fabryce wyrobów betonowych, w biurze statystycznym, w muzeum techniczno-przemysłowym.

Budżet miejskiego zarządu zdrowia pozostaje bez większych zmian. — Już obecnie stwierdzić można, że wprowadzona przez Radę miejską reorganizacja miejskiej służby sanitarnej okazała się celową i pożyteczną; skutki zwiększonego i lepszego nadzoru spraw zdrowotnych już obecnie dadzą się zauważyć. Ilość chorób zakaźnych zwykle w mieście naszym panujących, szczególnież szkarlatyny była w roku 1912 o połowę mniejsza, niż w latach ubiegłych; dwie małe epidemie zawlezione z powiatu, epidemia ospy i czerwonki mogły być dzięki dokładniejszej interwencji sanitarnej

nadzwyczaj szybko zwalczone. Szczególniej ilość zachorowań zakaźnych w szkołach ludowych w roku 1912 znacznie mniejsza niż dawniej.

Instytucya lekarzy szkolnych okazała się wielce pożyteczną; podczas krótkiego stosunkowo czasu zdolano zebrać bardzo cenny materiał dający możność oceny stanu zdrowia naszej działy szkolnej; materiał ten dał także podstawę akcyi zmierzającej do poprawy i ochrony zdrowia młodzieży. W roku 1912 otwarto przy miejskim urzędzie zdrowia ambulatorium dentystryczne, które bardzo dobrze się rozwija, zorganizowano żywienie ubogich dzieci szkolnych, poruszono ze skutkiem pomyślnym sprawę używania tornistrów w szkołach ludowych, posunięto znacznie sprawę wyboru ławek szkolnych i wiele innych spraw.

Wychodząc z zasady, że przykład silniej działa niż wszelkiej przepisy i rozporządzenia, starano się, o ile nadzwyczajnie szczerze środki na to pozwoliły urządzić biura miejskiego urzędu zdrowia w ten sposób, żeby nie tylko odpowiadały potrzebom tego urzędu, ale zarazem służyły przykładowi czystości i porządku. Gmina miasta Krakowa jest pierwszą, która tę zasadę w urzędach miejskiego urzędu zdrowia w czyn wprowadziła.

O Muzeum Narodowym, któremu projekt budżetu poświęca dłuższy ustęp, napiszemy w osobnym artykule.

Kronika.

Kraków, czwartek 5 czerwca.

Kalendarzyk kościelny: Bonifacego, Fausta i Zenaida.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 35; zachód o godz. 7 m. 42, długość dnia godzin 16 min. 07.

Opera i operetka lwowska w Krakowie: „Wróg kobiet”.

Zgromadzenie komitetu wyborczego Polskiego Stronnictwa Demokratycznego w lokalu Towarzystwa Demokratycznego (Plac Szczepański 1. 3) o godz. 7-30 wieczorem.

Posiedzenie sekcji pedagogicznej Krak. Koła Tow. nauczycieli szkół wyższych w sali II szkoły realnej (Graniczna 1. 10) o godz. 6 wieczorem (referat: p. t. „Próby pomiaru inteligencji dzieci wedle skali mierniczej systemu Binet-Simona jako wstęp do badań psychopedagogicznych. Ekspertymy na dzieciaki i objaśnienia” wypowiedzi prof. Aleksandra Jaworski).

Walne zgromadzenie członków „Ogniska nauczycielskiego” w lokalu własnym (Rynek 1. 29, II. p.) o godz. 5-30 po południu.

Popis publiczny uczniów i uczennic Instytutu muzycznego (utwory kameralne) w sali starego teatru o godz. 7 wieczorem.

Teatr krakowski w Lwowie: „Cyd”.

„Dzień zabawy i letnia reduta prasy”. Wydział syndykatu dziennikarzy krakowskich zastanowił się na wczorajszym posiedzeniu nad przedstawieniem sobie orzeczeniem „jury”, zwołanym w sprawie konkursu na afisz. Orzeczenie „jury” przyjęto do wiadomości i zgodnie z udzieloną przez „jury” nagrodą wykonany będzie afisz pod godłem „Korab”, którego autorem jest p. Kudewicz, uczeń Krak. Akademii sztuk pięknych.

Konkurs wydat ogółem plan obity i dobrze świadczy o zamiłowaniu do grafiki w najmłodszym pokoleniu artystycznym. „Jury” prócz dwóch równorzędnych pierwszych nagród (godła „Andry” i „Korab”) przyznało zaszczytną wzmiankę projektom: „Mazur” i „Rajskie ptaki”. — Wydział uprasza autorów tych projektów o pozwolenie ogłoszenia ich nazwisk.

Bilety na redutę prasy w cenie po 5 koron (łącznie z wstępem na dzień zabawy) samawiać można pod adresem: Antoni Lekszycki, redakcyja „Czasu” i Roman Pilarz, redakcyja „Nowej Reformy”.

Wystawę pasteli z XVII, XVIII i XIX wieku urządził w sali zwanej Świecicą w gmachu Tow. sztuk pięknych prof. Jerzy hr. Mycielski. Czysty dochód z wystawy przeznaczył hr. Mycielski na rzecz Towarzystwa opieki nad polskimi sabytkami sztuki i kultury. Dzieła reprezentują artystów polskich, niemieckich i francuskich.

Równocześnie na wystawę ogólną Towarzystwa nadeszła swe prace: Stanisław Brynarski, St. Fabiański, Vlastimil Hoffmann, A. Jeżowski, Bandrowski, A. Karpiński, St. Klimowski, T. Niesiołowski, St. Paclorak, A. Pronaszko, K. Siehulski, Fr. Sielecki, J. Sperber, P. Stachiewicz, St. Tondos, M. Trzebiński i Fr. Turek.

Z czytelni kobiet im. Słowackiego. Posiedzenie wydziału odbyło się dzisiaj o godzinie 7 wieczorem. O godzinie 5 odbyło się posiedzenie Koła Pań Straży polskiej w lokalu Czytelni (Rynek 6, l. 6).

O ruchu kobiecym w Anglii wygłosił odczyt w dniu 9 b. m. w sali Towarzystwa Technicznego przewodnicząca Uniwersytetu Ludowego w Londynie, sufrażystka miss Schepsianska. Odczyt da wszechstronny pogląd na sprawę angielskiego ruchu kobiet.

Popis Instytutu muzycznego. Bostożony na trzy dni doroczny popis uczniów Instytutu muzycznego rozpoczął się wczoraj; wobec licznie zgromadzonej publiczności bardzo interesująco produkują w Starym teatrze, w której wystąpiło ponad najbardziej utalentowanych uczniów i uczennic pierwszych klas szkoły. Odkładając obszernie omówienie do ukonczenia całości popisu, zaznaczyć należy, że wrażeń, jakie młoda adepci gra swą wywołali, było jak najlepsze i wystawilo chlubne świadectwo zarówno ogólnemu kierunkowi i metodzie stosowanej w Instytucie jak i talentowi uczniów. Poważne wyniki popisu mają swe źródło w świetnych podstawach wiedzy muzycznej i wszerzo założonych początkach, pozwalających śmiało i racjonalnie rozwijać zdolności uczniów z pośród uczniów i uczennic najświetniejszej wyniki wykazała się klasa fortepianowa p. Kaufmannowej, której uczennice M. Wiesenbergnówna, Fassówna, Grossówna, Jezierska i Lipska poprawną stylową i głębię pojęcia gra, jak najlepsze wywołały wrażenia. Z klasy skrzypcowej prof. Pichora uczeń W. Rapacki zadziwił stylowym traktowaniem melodyi Sartoria, p. Cyprian i Bilikiewicz ze szkoły prof. Raczyńskiego, pp. B. Menstedt i Elchorn ze szkoły prof. Giebułtowskiego miłą zgotowali niespodziankę pięknym wykonaniem utworów Seybolda i Alarda. W klasie wiolonczeli prof. Kopystyńskiego przedstawili się jako obiecujące talenty uczniowie Bilikiewicza i Blaschke.

Ogół popisu zarwano doborom pedagogicznym jak i wyszkoleniem uczniów, zdobył zastępowe uznanie i oklaski, jakich nie szczędzono miedzym wykonawcom.

Ze sportu. Walne zgromadzenie Towarzystwa sportowego „Wisła” odbyło się nieodwołalnie dzisiaj o godzinie pół do 8 wieczorem w lokalu przy ulicy św. Filipa 18.

Więć urzędniczek bankowych odbyło się w dniu 8 b. m. w sali Resursy urzędniczej o godzinie 3 po południu.

Poświęcenie, przypłacona życiem. Wczoraj wieczorem na Zakrędku zakładali robotnicy elektryczni miejskiej kabeł dla kamieniołomu p. Batki. Po ukończeniu pracy, koło godziny 8 wieczorem, dwóch z nich kapalo się w stawie, a raczej w głębozku na 4 do 5 metrów dole, znajdującym się w pobliżu kamieniołomu. Gdy jeden z nich zaczął tonąć, drugi pospieszył mu na ratunek. Poświęcenie swe jednak przypłacił życiem. Towarzystwa jego wyratowali przechodzący właśnie żołnierze, jego zaś po wyciągnięciu z wody nie zdołano już przypro-

wadzić do przytomności. Wezwane pogotowie ratunkowe stwierdziło śmierć. Zwłoki odstawiono do zakładu medycyny sądowej.

Autentyczność nieszcześliwego na razie nie można było stwierdzić, nazwisko wyratowanego towarzysza również nie jest wiadomem.

Teatr lwowski w Paryżu. Donoszą nam: Na drugim z rzędu przedstawieniu dramatu lwowskiego w teatrze „Gymnase” w Paryżu wystawiono: „Sędziów” i „Warszawiankę” St. Wyspiańskiego. Przedstawienie odbyło się przy wyprzedanej widowni. Wśród publiczności było wiele osób ze świata literackiego i artystycznego Paryża. Obie sztuki wywarły głębokie wrażenia. Sukces artystyczny osiągnięto w całej pełni.

Wystawa wynalazków i nowości towarowych otwarta została we Lwowie w Muzeum handlu w Instytucie technologicznym. Tło wystawy, na którą przystano dość dużo okazów, stanowi zbiór rysunków i opisów, matych modełków i fotografii oraz „rejestr wynalazków polskich”. Do tego rejestru zgłaszających się mogą wyznaczyć bez przerwy aż do końca wystawy na ręce referenta pod adresem: Redakcyja „Dziwni”, Lwów, ulica Chorażczyzny 5, gdyż rejestr uzupełnia się ciągle.

Echa sprawy Sycylijskiej. Z Pragi donoszą: W zakładzie karnym w Pankrac zmarł wczoraj zoreca więzienia stanisławowskiego, zasądzony na 4 lata więzienia za pomaganie Sycylijskiemu w ucieczce.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 4 czerwca.

NOWY HOTEL NARODOWY, własność dra Adamańskiego, ul. Poelska, 22. (Gruntownie odrestaurowany, Parkiety, światło elektryczne, restauracja, łazienki i stajnia w mieście. Pokoje o 1 łóżku od 1.80 do 3.50 K, 2 dwoma od 3.80 do 7 koron). Józef Sklenarski z rodziną ze Stogowia, X. Walenty Święch ze Szyk, X. Władysław Strzalecki, X. Walenty Święch ze Szyk, X. Władysław Strzalecki z Łęgowia, X. Stanisław Kluska z Andrychowa, Władysław Kuzkowski z Buska (Król. Pol.), Karol Stachiewicz z Żoną z Bochni, Irena Nasal z Marowa, Rudolf Schmid z Wrocławia, X. Jan Matoga z Marcjorobry, X. Władysław Macheta z Wadowic, Herman Fojwał z Rzeszowa, X. Antoni Otrembski z Kasimierzy Małej, Kazimierz Olszarski ze Staszowa (Król. Pol.), Czesław Ochmański z Kasimierzy Wielkiej, Antoni Studnicka z Kalwarii.

HOTEL BELVEDERE, ulica Baszowa, l. 97, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 4 koron. Łazienki, restauracja i kawiarnia na miejscu): Artur Vrbka z Berna, Hieronim Prosiński, Adolf Schinkel z Warszawy, Maryan Sadowski z Mięca, Karol Bartol, Władysław Rzepka z Wiednia, Artur Hofstaeter z Rzeszowa, dr Mieczysław Tomaszewski z Roma, Kamilo Malły ze Lwowa, Andrzej Dukstał z Kijowa, Bruno Wohlman z Wiednia, Zofia Strzegocka ze Stanisławowa, Jan Kleczka z Zabkowic, Maksymilian Woniakiewicz z Żytomierza, Jakób Gross, Zygmunt Greiswald z Sanoka, Józef Malinowski z Grybowa, Henryk Jachimski z Przemysła, Wacław Sawczyński z Sambora, Tadeusz Wierzejski, Kawery Rzeszowski z Warszawy, Henryk Karwiński ze Lwowa, Jerzy Kopyciński z Przecławia.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 4 czerwca. Kursa giełdy wiedeńskiej. Losy: a) procentowe: Austriacki zakład kredytowy obl. pr. z r. 1880 3-proc. 188—, Austriackiego zakładu kredyt. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 246—, Uregul. Dunaju a 1870 z obl. pr. z r. 1889 5-proc. 274—, Weg. Banku hip. po 100 zbl. 4-proc. 233—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 111—, b) bezprocentowe: Budapestzkie (Basilla) 4 zbl. 26-50, Zakt. kred. dla h. i p. po 100 zbl. 474—, Clary zbl. 40 m. k. 200—, Pożyczka m. Lublan 20 zbl. 64-50, Czerwonego krzyża austriack. tow. 5 zbl. 54—, Czerwonego krzyża Weg. Tow. 5 zbl. 32—, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 zbl. 88—, Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 232-50, Turckie oblig. prem. kolei po 233-50, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 475—.

Paryż, 4 czerwca. Renta 3-proc. 85-50. Mąka —, Frankfurt, 4 czerwca. Austriacki kurs. 196-75. Koleje państwowe 156-60. Disconto 182—, Laura —, Uspokobienie nieregularne.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w mieście i na prowincyi. Telefon 1359 24 124 0

Dla starszych
lub potrzebujących spokoju, urządam pensyonat w najzdrowszej dzielnicy miasta. Osoby reflektujące uprasza się uprzejmie o wcześniejsze zgłoszenia pod „Pewność” poste restante Kraków, tylko za okazaniem kwitu inseratowego. 4787 1 3

ZAKŁAD PRZEMYSŁOWO-KAMIENIARSKI
dla wyrobów pomnikowych
Kraków, Starowiślna 10. — Tel. 2180.
Wielki skład gotowych pomników z marmuru, granitu, labrodoru, syenitu i t. d. Kosztorysy, projekta i próbki materiałów bezpłatnie. 4544 5 6

NA KOMPOTY
Morele Gruszyki Jabłka i Śliwki suszone
poleca 148 95 0
Kazimierz Bartoszewski
Kraków, Floryańska 49.

Założony w roku 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462
wykonuje grobowce i pomniki, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 124 0

Prywatne męskie
Gimnazjum realne
prof. Stan. Jaworskiego w Krakowie
dla ograniczonej liczby uczniów, posiadające prawa szkół publicznych, przyjmuje zgłoszenia i wpisy na r. 1913/14. Egzamina wstępne do klasy I od połowy września. 4726 1 13
Rynek 17.

Administracyi
kamiennicy w Krakowie poszukuje za skromnym wymaganiem wyższy urzędnik z kancelją. — „Obrotny” poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4481 7 10

Lovrana
Pension Central.
Jedyny pensyonat polski.
Ceny przystępne.
Dojazd statkiem z Rjeki (Fiume) lub tramwajem elektrycznym z Abacyi-Matuglie. 128 49 0

KRĘGLE I KULE OGRODOWE
z drzewa miękkiego i Lignum Sanktum
PRZYBORY BILARDOWE
RULETY w największym wyborze
polecają najtaniej
Reim i Ska, Kraków, Rynek 37.
Specyalne cenniki tego działu na żądanie darmo i oplatnie. 3795 4 4

Do zamiany
majątek tabularny wewschodniej Galicyi na kamienicę w Krakowie lub z udziałem do wspólnej, nader korzystnej parcelacyi. — Bliższych informacyj udzieli **Z. Waldman**, plac Dominikański 1. 2. Telef. 2367. 187 12 12

Rower
wyciągowy, marki „Puch”, do sprzedania. Ul. Bracka 5, parter. 4574

Inteligentna wdowa
posiadająca język niem. i francuski z konwersacya, poszukuje posady: nauczycielki, wychowawczyni lub towarzyski. Przyjmie również zarząd domu lub pensyonatu. Zgłoszenia: K. M. 28 poste restante Kraków. 206 8 0

Od 4 koron Suknie damskie od 1 korony Sukienki dla dzieci
przyjmuje się do roboty: **Grodzka 18 III p. front.** 16 34 0

30.000 koron
pożyczki, na pierwszą hipotekę kamiennicy w Krakowie, na lat 10, poszukuje. „Oficyna” poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4430 7 10

Bracia Tercyarze św. Franciszka
(Bracia Albertanie)
posługujący ubogim
w Krakowie, Raźmierz, ul. Krakowska 43
Telefon 206

FOTOGRAFICZNE APARATY
w cenach od 6— do 500— koron, różnych fabrykatów w największym wyborze i po najniższych cenach — poleca:
A. LARISCH
Kraków, ul. Szewska tylko 1. 19.
Aparat jak rycina na klisze 7/12 cm. z 3 kasetami i migawką K 30—
Z podwojnym wyciągiem miedza K 40—
Aparat Kodaka najnowszy na płaskie filmy 7/12, z aplanacyjnym obiektywem i automatyczną migawką K 35—
208 2 20

Pielęgniarka
zajmie się chętnie chorą osobą, również stawia bańki. Długa 59, parter. 196 6 0

Rządowo uprawniona
fabryka wód mineral. sztucz. i specjalnych leczniczych
pod firmą
R. RZĄCA I CHMURSKI w KRAKOWIE
przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecają prasa toż Tow. wód mineralne sztuczne
odpowiadające składem chemicznym wodom: BILINSKIEJ, GESSHÜBLERSKIEJ, SKŁ. TERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież
specyalne lecznicze 191 33 0
jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwasna, oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.
Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.

Soki do legumin
Malinowy
Poziomkowy
Wiśniowy
Ananasowy
Cytrynowy
poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 191 9 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Najpiękniejsze, najtańsze, najpraktyczniejsze
OŚWIETLENIE
GAZEM POWIETRZNYM
wili, pałaców, dworów, kościołów, szkół, hoteli.
Żądać ilustr. prospektów. — Wyłączne zastępstwo
Inż. A. Jastrzebski, Lwów, Sapiehy 2.
387 46 0

OŚWIETLENIE
GAZEM POWIETRZNYM
wili, pałaców, dworów, kościołów, szkół, hoteli.
Żądać ilustr. prospektów. — Wyłączne zastępstwo
Inż. A. Jastrzebski, Lwów, Sapiehy 2.
387 46 0

R. RZĄCA I CHMURSKI w KRAKOWIE
przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecają prasa toż Tow. wód mineralne sztuczne
odpowiadające składem chemicznym wodom: BILINSKIEJ, GESSHÜBLERSKIEJ, SKŁ. TERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież
specyalne lecznicze 191 33 0
jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwasna, oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.
Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.